

แนวทางการปลูก ไม้เศรษฐกิจ

วรพรรณ หิมพานต์

รักษาการผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการส่งเสริมการปลูกป่า

สำนักส่งเสริมการปลูกป่า กรมป่าไม้

21 พฤษภาคม 2568

หัวข้อ

01

ไม้เศรษฐกิจ
และความสำคัญ

02

การปลูกสวนป่า
ไม้เศรษฐกิจ

03

แนวโน้มของ
ไม้เศรษฐกิจ

04

ข้อเสนอแนะ

01

ไม้เศรษฐกิจและความสำคัญ

- ❑ ไม้ทุกชนิดที่มีค่าทางการเงิน ทั้งเนื้อไม้ ผล ดอก ส่วนต่าง ๆ (ในที่นี้คือ ไม้ป่า)
- ❑ ไม้เศรษฐกิจ ไม้ใช้แค่ไม้ 58 ชนิด (บัญชีแนบท้าย พรบ.สวนป่า)
- ❑ ไม้เศรษฐกิจ ที่ได้รับการคัดเลือกและปรับปรุงพันธุ์ของกรมป่าไม้ เช่น ลัก กระถินณรงค์ กระถินลูกผสม (กระถินเทพาณรงค์) พะยูง แดง ฯลฯ

OI

ไม้เศรษฐกิจและความสำคัญ (ต่อ)

- ❑ ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ (สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ลดการนำเข้า ฯลฯ)
 - เนื้อไม้
 - ผลผลิตอื่นนอกจากเนื้อไม้
- ❑ ปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง
- ❑ เพิ่มพื้นที่สีเขียว เพิ่มป่าเศรษฐกิจ
- ❑ ช่วยลดก๊าซเรือนกระจก

02

การปลูกสวนป่าไม้เศรษฐกิจ

คำถาม : ปลูกอะไรดีน้อ....

คำตอบ : อยากได้อะไร ก็ปลูกอันนั้น

- * อยากได้เนื้อไม้ : สัก ประดู่ พะยูง มะค่าโมง ยูลาลิปตัส
- * อยากได้อาหาร : สะเดา หว้า กระบก
- * อยากได้ยา : สมอไทย สมอพิเภก มะขามป้อม
- * อยากได้ไม้หอม : หอมแก่นจันทร์ เทพทาร์

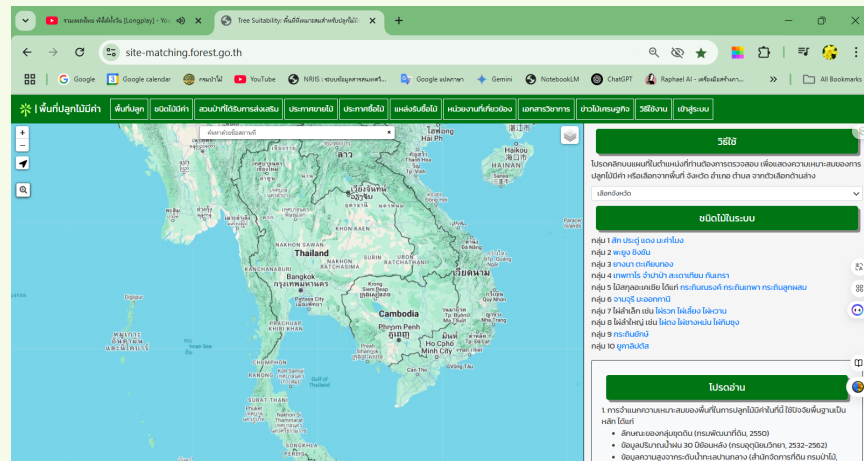
02

การปลูกสวนป่าไม้เศรษฐกิจ

คำถาม : ปลูกที่ไหน....

คำตอบ : พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับต้นไม้ชนิดนั้น

Website : site-matching.forest.go.th
หรือ ค้นหาที่ google
พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกไม้มีค่า

เอกสารประกอบการบรรยาย แนวทางการปลูกไม้เศรษฐกิจ ณ ศูนย์เพาะชำกล้าไม้ กรุงเทพฯ 21 พฤษภาคม 2568 วรพรรณ นิยมพานต์

02

การปลูกสวนป่าไม้เศรษฐกิจ

คำถาม : ปลูกที่ไหน....(ต่อ)

ชนิดไม้ที่ระบุใน website

กลุ่มที่ 1	สัก ประดู่ แดง มะค่าโมง	กลุ่มที่ 6	จามจุรี มะฮอกกานี
กลุ่มที่ 2	พะยุง ชิงชัน	กลุ่มที่ 7	ไผ่ลำเล็ก (ไผ่รวก ไผ่เลี้ยง ไผ่หวาน)
กลุ่มที่ 3	ยางนา ตะเคียนทอง	กลุ่มที่ 8	ไผ่ลำใหญ่ (ไผ่ตง ไผ่ซางหน่ม ไผ่กิมชุง)
กลุ่มที่ 4	เทพทาร์ จำปาป่า สะเดาเคี่ยม กันทอง	กลุ่มที่ 9	กระถินยักษ์
กลุ่มที่ 5	กระถินณรงค์ กระถินเทพา กระถินลูกผสม	กลุ่มที่ 10	ยูคาลิปตัส

02

การปลูกสวนป่าไม้เศรษฐกิจ

ข้อจำกัดในการใช้ website

- เป็นข้อแนะนำสำหรับการเลือกพื้นที่ก่อนปลูก
- ข้อมูลมาจากข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ ได้แก่ ระดับความสูง ปริมาณน้ำฝน ชุดดิน เป็นปัจจัยกำหนดพื้นที่ที่เหมาะสม
- เป็นข้อแนะนำเบื้องต้น การจัดการ ทำให้ได้ผลดีขึ้น
- การตลาดสำคัญที่สุด

02

การปลูกสวนป่าไม้เศรษฐกิจ

คำถาม : ปลูกอย่างไร....

คำตอบ : ขึ้นกับวัตถุประสงค์ของการปลูก

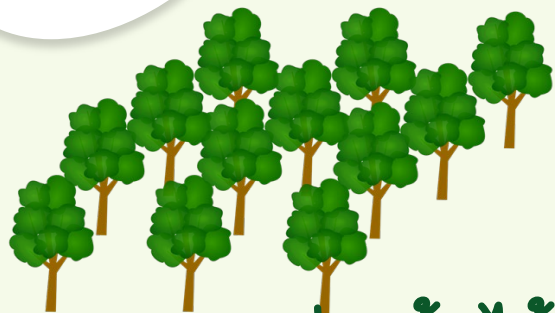
****เน้นสร้างรายได้ (ขายผลผลิตจากสวนป่า)**

- เจริญเดี่ยว ปลูกชนิดเดียว มีระยะปลูก เช่น ลัก ประดู่ ยางนา จำปาป่า พะยูง
- ปลูกหลายชนิดผสมกัน (ไม้ป่า ไม้ผล พืชเกษตร สมุนไพร)
- เช่น ปลูกแบบผสมผสาน (แยกพื้นที่)/วนเกษตร (ใช้พื้นที่ร่วมกัน)

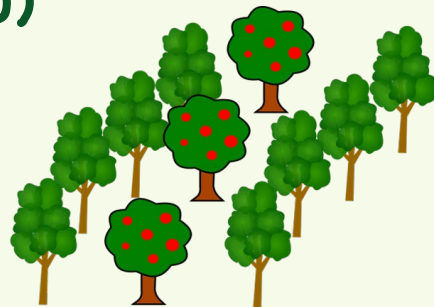
02

การปลูกสวนป่าไม้เศรษฐกิจ

คำถาม : ปลูกอย่างไร....(ต่อ)

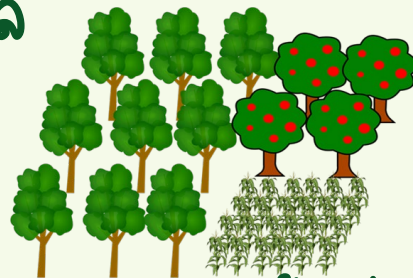
ปลูกต้นไม้ชนิดเดียว

ปลูกผสมไม้ผล

ปลูกผสมพืชเกษตร

ปลูกผสมผสานแบบแยกพื้นที่

02

การปลูกสวนป่าไม้เศรษฐกิจ

คำถาม : ปลูกอย่างไร....(ต่อ)

- ☐ ปลูกเพื่อร่มรื่น แล่งพักผ่อนหย่อนใจ
ปลูกไม้ดอกสีต่าง ๆ ไม้เรือนยอดกว้าง
- ☐ ไม่เน้นรายได้ เน้นการดูแลสิ่งแวดล้อม
ปลูกหลายชนิดผสมกัน ไม่ต้องมีระยะปลูก
ใช้ไม้ป่าหรือพืชท้องถิ่นเดิม

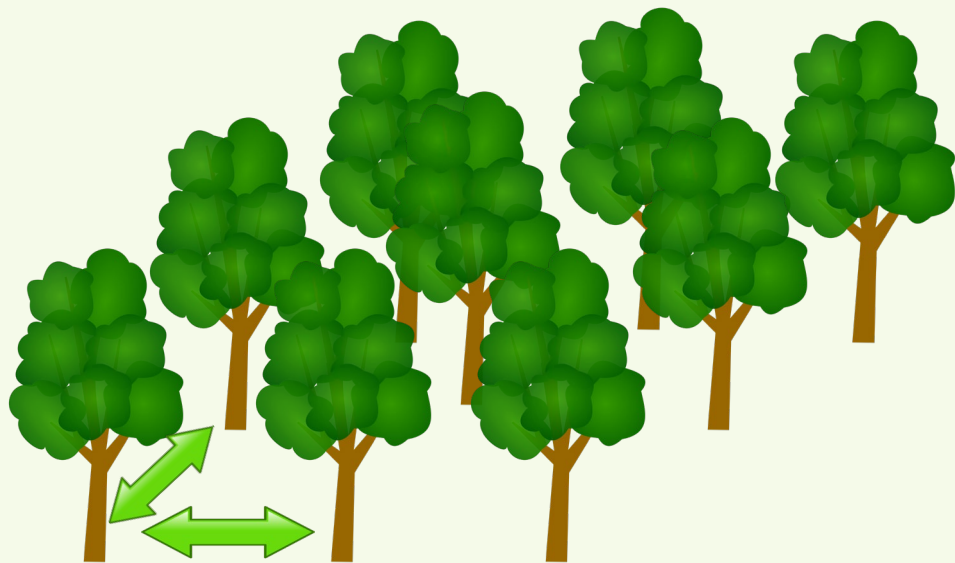

02

การปลูกสวนป่าไม้เศรษฐกิจ

คำถาม : ปลูกอย่างไร....(ต่อ)

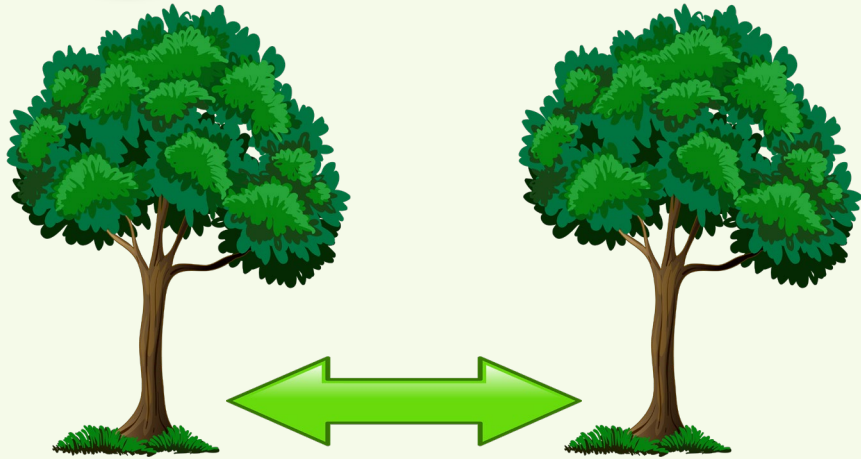
ไม้โตเร็ว เรือนยอดแคบ หรือ
ใช้ประโยชน์ได้เร็ว (ไม้เชื้อเพลิง)
ปลูกระยะถี่ (2 x 2 เมตร, 2 x 4 เมตร)

02

การปลูกสวนป่าไม้เศรษฐกิจ

คำถาม : ปลูกอย่างไร....(ต่อ)

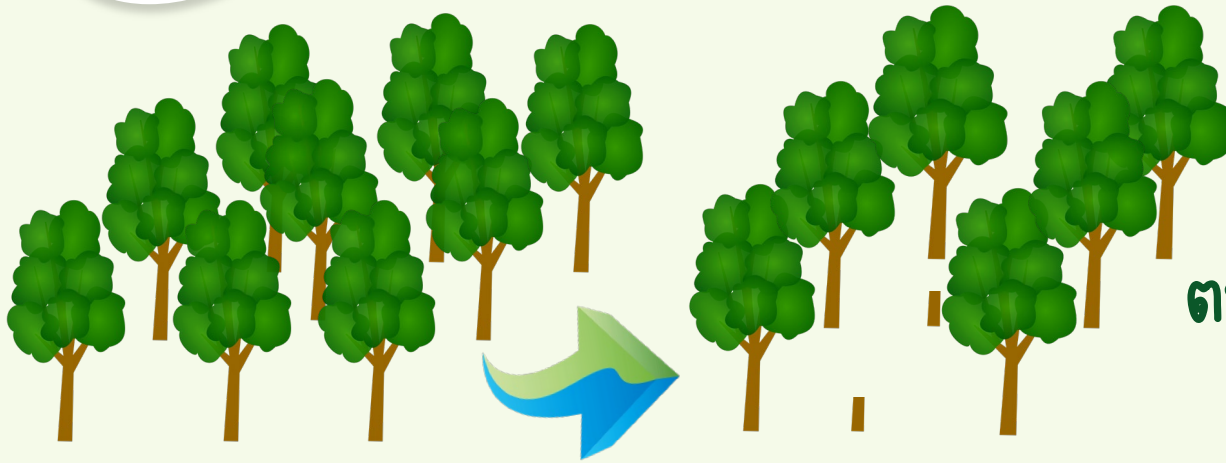
ไม้โตช้า เรือนยอดกว้าง

ใช้เวลานานในการนำมาใช้ประโยชน์
หรือต้องการปลูกไม้อื่นหรือพืชเกษตรเสริม
ปลูกระยะห่าง (4 x 4 เมตร, 4 x 8 เมตร)

02

การปลูกสวนป่าไม้เศรษฐกิจ

คำถาม : ปลูกอย่างไร....(ต่อ)

ไม้โตช้า
แต่ต้องการให้สูง
ตรงและลดการแตกกิ่ง

เริ่มปลูกด้วยระยะปลูกแคบ แล้วทำการตัดขยายระยะ

02

การปลูกสวนป่าไม้เศรษฐกิจ

คำถาม : ปลูกอย่างไร....(ต่อ)

เลือกพันธุ์ดี

(คัดเลือกพันธุ์ ปรับปรุงสายพันธุ์
และเลือกพันธุ์และสายพันธุ์
ที่เหมาะสมกับพื้นที่)

พื้นที่ไม่เหมาะสม
แต่อยากปลูก

มีการจัดการ

ที่น้ำท่วม ขาดแคลนน้ำ
ยกทรง ทำระบบน้ำ

ดินไม่ดี

ปรับปรุงดิน

-ใส่ปุ๋ย (ตัวที่ขาด)

-ใส่โพสไมเออร์

02

การปลูกสวนป่าไม้เศรษฐกิจ

คำถาม : ปลูกแล้วทำอะไร

ดูแลรักษา

ตามสภาพของพื้นที่/ต้นไม้/ความต้องการ

ช่วงแรก แห้งแล้งยาวนาน ...ให้น้ำ (บ้าง)

มีหนุ่รอก บังต้นกล้า ... กำจัดวัชพืช

อยากให้โตเร็ว... ใส่ปุ๋ย

02

การปลูกสวนป่าไม้เศรษฐกิจ

คำถาม : ปลูกแล้วทำอะไร

❑ การจัดการ

การลิดกิ่ง : ใช้กับต้นไม้ที่ต้องการให้ได้ลำต้นเปลาตรง
ต้นไม้ที่มีกิ่งก้านมาก ต้นที่ไม่ลิดกิ่งเองตามธรรมชาติ

การตัดขยายระยะ : ใช้กรณีระยะปลูกเริ่มแรกแคบ เรือนยอดของต้นไม้
เริ่มเบียดชิดกัน ต้องการให้ต้นไม้มีการเติบโตมากขึ้น
ต้องการนำไปใช้ประโยชน์

02

การปลูกสวนป่าไม้เศรษฐกิจ

คำถาม : อยากรจะใช้...ทำไงต่อ

เมื่อไรจะต้องตัด ???

ขึ้นกับอายุต้นไม้

...ต้องการแก่น

...ต้องการความแข็งแรง

ขึ้นกับขนาด

...ต้องการใช้ไม้ขนาดเล็ก

...ต้องการใช้ไม้ขนาดใหญ่

...ต้องการใช้ไม้ยาว

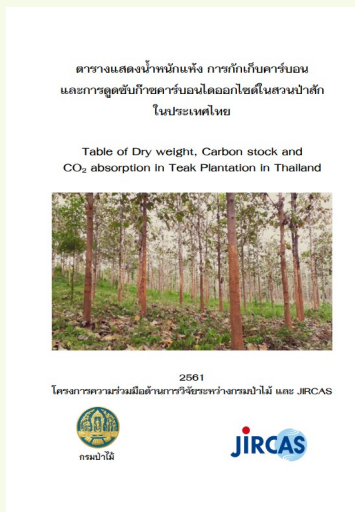
02

การปลูกสวนป่าไม้เศรษฐกิจ

การประมาณปริมาตร

การประมาณการกักเก็บคาร์บอน และดูดซับ CO₂

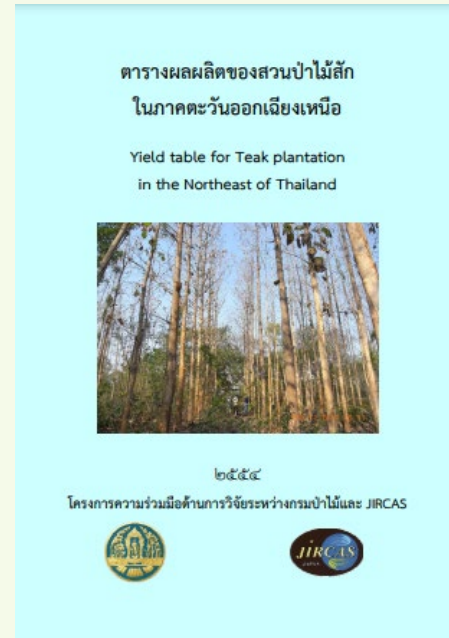
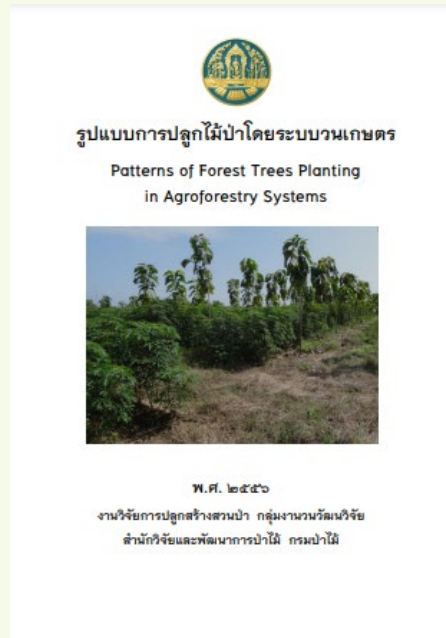
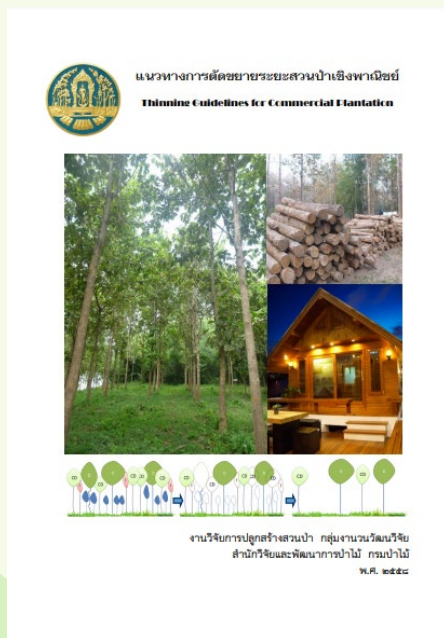
Website รวมเอกสารวิจัย ชช.สสป.

เอกสารประกอบการบรรยาย แนวทางการปลูกไม้เศรษฐกิจ ณ ศูนย์เพาะชำกล้าไม้ กรุงเทพฯ 21 พฤษภาคม 2568 วรพรรณ นิมพานต์

02

การปลูกสวนป่าไม้เศรษฐกิจ

งานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

03

แนวโน้มของไม้เศรษฐกิจ

นโยบายของภาครัฐ

- ☐ นโยบายป่าไม้แห่งชาติ กำหนดให้มีพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ ร้อยละ 15
- ☐ ยกเลิกมาตรา 7* (ไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์ไม่เป็นไม้หวงห้าม)
- ☐ แก้ไขปัญหาที่ดินป่าไม้รูปแบบ คทช.(ปลูกไม้เศรษฐกิจ)
- ☐ ลดภาษีที่ดินตามเกณฑ์การใช้ประโยชน์ในการประกอบการเกษตรกรรม
- ☐ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เกษตรกรที่ได้รับ
โฉนดเพื่อการเกษตรปลูกไม้มีค่าอย่างน้อยไร่ละ 10 ต้น

แนวโน้มนำของไม้เศรษฐกิจ

โครงการส่งเสริมของกรมป่าไม้

เอกสารประกอบการบรรยาย แนวทางการปลูกไม้เศรษฐกิจ ณ ศูนย์เพาะชำกล้าไม้ กรุงเทพฯ 21 พฤษภาคม 2568 วรพรรณ นิมพานต์

03

แนวโน้มของไม้เศรษฐกิจ

- ☐ คำสั่งคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ที่ 1/2568 ลงวันที่ 8 เมษายน พ.ศ.2568
แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนไม้เศรษฐกิจและอุตสาหกรรมไม้
- ☐ การแก้พระราชบัญญัติสวนป่าฯ เพื่อเปิดทางให้ที่ดินของรัฐ รวมทั้ง คทช.
สามารถขึ้นทะเบียนสวนป่าได้
- ☐ โครงการการวางรากฐานสำหรับอุตสาหกรรมใหม่ในประเทศไทย
(สร้างอาคารสูงด้วยไม้)
 - ☐ จังหวัดแพร่ ตั้งคณะกรรมการป่าไม้ยั่งยืน ทุกรายทางสร้าง
เศรษฐกิจแก่โลกเดือด

03

แนวโน้มของไม้เศรษฐกิจ

วันศุกร์ที่ 29 มีนาคม 2567 กรมป่าไม้ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ และองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ทำ MOU
โดย กรมป่าไม้สนับสนุนกล้าไม้พันธุ์ดี คือ ลัก กระถินณรงค์ และ
กระถินลูกผสม ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ และ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (คณะวนศาสตร์)
นำไปขยายพันธุ์ และนำไปต่อยอดทางธุรกิจได้

04

ข้อเสนอแนะ

- ❑ ใช้สายพันธุ์ดี (คัดเลือก/ปรับปรุงพันธุ์)
- ❑ การปลูกพืชแบบผสมผสาน/วนเกษตร
(รายได้ตลอด ลดความเสี่ยง ราคา โรค แมลง)
- ❑ การปลูกด้วยระยะห่าง (ไม่ต้องตัดขยายระยะ ปลูกพืชเสริม
แต่ต้องดูแลวัชพืช)
- ❑ การสร้างเครือข่าย เพื่อเพิ่มความเข้มแข็งและอำนาจการต่อรอง

ข้อเสนอคิด

ตัดไม้ ได้ป่า ≠ ตัดไม้ทำลายป่า

ตึก Mjøstårnet

18 ชั้น มีความสูง 85.4 เมตร

ตั้งอยู่ในเมือง Brumunddal ประเทศนอร์เวย์
อาคารไม้ที่สูงที่สุดในโลกอย่างเป็นทางการ

ตึกที่มีชื่อว่า “W350”

สร้างโดยการใช้ไม้เป็นหลัก

มีความสูงถึง 70 ชั้น หรือ 350 เมตร

ในกรุงโตเกียว

จะสร้างเสร็จในอีก 23 ปี ข้างหน้า (ปี 2041)

ที่มา : <https://exclusive.postjung.com/1451066>

ที่มา : <https://shorturl.at/Lvd7Q>

เอกสารประกอบการบรรยาย แนวทางการปลูกไม้เศรษฐกิจ ณ ศูนย์เพาะชำกล้าไม้ กรุงเทพฯ 21 พฤษภาคม 2568 วรพรรณ นิยมพานต์

ขอบคุณค่ะ

